

Nepriklausoma

Lietuva

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 21 1984 . GEGUŽĖS – MAY 24 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

MASKVA SKOLINASI PINIGUS IŠ VAKARŲ

Iš Vakarų Vokietijos pranešama, kad Maskva gavo paskolą 250 ml. dolerių iš tarptautinio bankų sindikato. Sindikatą sudaro 31 privatus bankas. Tai yra didžiausia Maskvos prašyta paskola nuo 1979 m., kai ji įvykdė Afganistano invaziją. Taip pat tai buvo pirmas ženklas santykių atšildymo po Lenkijos krizės 1981 m.

Paskola, palyginant su vykstančiomis tarptautinėmis paskolomis, žinovų nuomone, yra nedidelė. Jeigu sovietams reikėtų tik tokios sumos, jie galėjo parduoti šiek tiek aukso ir ją turėtų. Esą, atrodo, kad paskolos prašymas buvo daugiau žestas, bandant atšildyti santykius tarp Rytų ir Vakarų bendrai, ir gal bandyti atitraukti V. Europą nuo Washington'o. Bankų sindikatui vadovauja Drezdeno Bankas; kiti priklausantys bankai: Britų Lloyds Bankas, Prancūzijos Credit Agricole, Austrijos Creditanstalt Bankverein ir Tokyo Bankas.

SAUDI ARABIJA GINS LAIVUS

Persijos įlankoje Iranas užpildinėja ir naikina alyvos tanklaivius. Saudi Arabija pasiryžusi investuoti 1 bilijoną dolerių gynybos patobulinimui ir ginti laivus nuo galimų tolimesnių užpildinėjimų.

Iranas įspėjo JAV, kad bet koks rėmimas Irako ar Vakarų alijantų įlankos srityje, bus stipriai atakuojamas.

Saudi Arabija turi modernią oro gynybos sistemą, kurią buvo įsigijusi iš JAV.

Iranas pakartotinai buvo įspėjęs, kad užblokuos visus alyvos transporto kelius, jei Irakas ir toliau atakuos laivus, pakraunančius alyvą iš Irano Kharg salos tiekimo stoties. Paskutinių savaitų bėgyje Irano karių aviacija sudaužė jau keletą didžiųjų alyvos tanklaivių.

Londono Laivų Draudimo B-vė Lloyds pakėlė draudimo kainas 50%.

Iranas yra sutraukęs didelę kariuomenę prie Irako sienos, bet žadėto paskutinio ir "mirtino smūgio" nevykdo, o puldinėja laivus, kurių anksčiau neliesdavo. Manoma, kad vyksta koks nors vidaus nesutarimas.

Irakas tuo tarpu gauna vis daugiau ginklų iš Sovietų.

• AMERIKOS MOKSLŲ AKADEMIJOS nariai pasirašė telegramą, kurioje K. Černenko prašoma išleisti Sovietų mokslininką A. SACHAROV'ą ir jo žmoną į užsienį. Amerikoje gyvena jo pusinis ir jo žmonos sūnus.

MINISTERIS NENORI DEBATU

Quebec'o Socialinių Reikalų min. Camille Laurin'as atsisakė dalyvauti viešuose debatuose dėl Notre Dame ligoninės biudžeto mažinimo.

Aštuonių šios ligoninės unitų atstovai yra pasiruošę viešai pranešti, kokios prieštastys verčia šią ligoninę mažinti savo biudžetą ir uždaryti kai kuriuos skyrius, atleisti apie 200 tarnautojų. Pats svarbiausias, tačiau, šių debatų asmuo - Socialinių Reikalų ministeris C. Laurin'as nepasirodė. Ligoninės atstovai nori elgtis demokratiškai metodu, bet "jeigu gauna ma tokia /Laurin/ reakcija, atrodo, kad vyriausybė supranta tik drastišką elgesį".

Ligoninės administratoriai atsisakė iš anksto atvykti į debatus, nes esą nėra pat geriausias jiems laikas.

Debatų moderatorius Marcel Pepin iš Montrealio Universiteto, kuris naudojasi Notre Dame ligonine mokymui, pabrėžė, kad Quebec'o vyriausybė turėtų pasirinkti šiuo metu pirmos eilės uždavinius. "Aš nesu nusistačius prieš muziką, bet gir-džiu, kad vyriausybė pasirodusi išleisti 50 ml. dolerių pastatyti koncertinę salę Montrealio Simfoniniam Orkestrui, kur kainuos 50 ml. dolerių; o mes - tu rime rūpintis, kaip nukirsti ligoninės biudžetą". Ši ligoninė jau nukirto po 12 ml. dolerių nuo metinių biudžetų per paskutinius 5 metus. Ir prie debatų negalima priprašyti...

NAUJASIS PARIZEAU BIUDŽETAS

Quebec'o Provincijos Finansų min. Jacques Parizeau paskelbė savo sudarytą naują 1984-1985 m. biudžetą gegužės 22 d.

Quebec'o provincija jau 4 metai iš eilės gyvena \$3 bilijonų deficite. Ir šį kartą min. Parizeau nesirijo daryti bendrai reikšmingų pakeltimų, ne specifinių žygių deficitui sumažinti. Buvo tačiau keli punktai, žinovų nuomone, skirti pakelti PQ prestižą. Visuomenė daugelį kartų įvairiais būdais reikė protestą ir nepasitenkinimą dėl vis didinamo mokesčio greitkelių punktuose. Šį kartą Ministeris paskelbė, kad laipsniškai bus panaikinti mokesčiai iki 1985 m. pabaigos.

- Pratešiamos subsidijos kai kuriems butų projektams; - suteiks 20% paramą pakelti investicijoms kasyklose, aukštosios technologijos ir alyvos produkcijos srityse;

- sukurs programą kooperatyvams, kuriems būtų sumažinami mokesčiai;

- patrigubins mokesčių nu-rašymus didiesiems ūkiams, kurių savininkai turės teisę savo vaikams dovanoti iki 300.000 dol. vertybės;

- palengvins mokesčius namų savininkams, kurie įsigijo nuosavybę pagal "Registered home ownership savings" planą;

- palengvins mokesčius automobilių savininkams, kurie juos naudoja darbui;

- suorganizuos komisiją, kuri tirtų alyvos kompanijų galutinio kainų nustatymus;

- pažada \$15 ml. mažosioms apylinkėms taisyti ir plėsti savo vieškelius;

- \$10 ml. skirs parkams ir draustiniams už Montrealio ribų.

Labiausiai nusiminę bus rūkoriai, nes pakėlė 6% mokesčius už 20 ir 25 cigarečių pakelius. Tai suteiks vyriausybei 38 ml. dolerių per metus.

Min. Parizeau pripažino, kad naujame biudžete nėra didelių pakeitimų. Sakėsi, jog "vyriausybė tik, kad einanti teisingu keliu respektuodama ekonominį vystymąsi" ir "kad ir toliau reikia laikytis to paties kelio", o kadangi, jo nuomone, Quebec'o ekonomija visai neblogai funkcionuoja, "ne laikas mažinti deficitą". Daugelis specialistų tvirtina, kad tai pavojingas kelias.

ALCAN KOMPANIJOS PRODUKCIJA TERŠIA APLINKĄ

Penkios vietos, naudojamos atmatų iškrovimui ties Sagenay-Lac St. Jean vaizdinguose pakraščiuose, kečia pavojų gyventojų sveikatai ir aplinkai; priklauso Alcan Aluminium Ltd. Kompanijai. Keturios iškrovimo vietos randasi Jonquiere. Ši kompanija suveža iš visos Quebec'o provincijos atmatas ir čia išsiskaido jau visą 50 metų.

Provincinė vyriausybė nori, kad Alcan'as pagerintų atmatų iškrovimo metodus. Kas tuo reikalu konkrečiai daroma - neskelbiama.

LIETUVIŠKAS JUDESYS

"VYDŪNAS" yra pasakęs, kad jis lietuvių pažįsta net iš tolo, iš kasdieninio judesio. Tai Vydūnas, o mes! Ne visi esame vydūnai... Šnekėda - ma apie lietuvišką judesį pasiskolinu iš prof. J. BA-LIO žodį pasaulėjauta. Šis turiningas žodis nurodo tuos šaltinius, pagal kuriuos galėtume mėginti suprasti, kas lietuviškus judesius gali pažinti, pajusti ir išskirti iš kitų. Pirmiausia, patys judesio prigimties savininkai - lietuviškos pasaulėjautos lietuviai. Antra - visi čia išmokusieji, įsijautę...

ŠALFASS

CENTRO VALDYBA

c/o Algirdas Bielskus, vicepirm., gen. sekr.
3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117. Teler. (216) - 481-7161

APLINKRAŠTIS Nr. A-10/84

1984 m. gegužės 10 d.

1984 m. TARPTAUTINĖ LAISVOJI OLIMPIJADA

Šių metų liepos 4 - 7 d.d., Etobicoke Olympium Centennial Park, Toronte įvyks 1984 m. Tarptautinė Laisvoji Olimpijada (Free Olympiad), kurią bendromis jėgomis rengia lietuviai, latviai, estai ir ukrainiečiai. Šiam reikalui yra sudarytas specialus komitetas iš visų 4-rių tautybių atstovų, kuriam pirmininkauja torontietis Dr. Rimantas Petrauskas.

Šių žaidynių tikslas yra išreikšti protestą dėl neleidimo sovietų pavergtoms tautoms save atstovauti Olimpiniuose žaidimuose ir kitose tarptautinėse varžybose.

Žaidynių programoje yra šios 8 sporto šakos: lengvoji atletika vyrams ir moterims, plaukymas vyrams ir moterims, krepšinis vyrams, tinklinis vyrams, lauko tenisas vyrams ir moterims, futbolas (soccer), ledo ritulys ir šaudymas.

Šaudymo varžybos bus prarastos birželio 23 ir 30 d.d., latvių šaudykloje "Berzaine", netoli Toronte.

Visose sporto šakose, kiekvieną tautybę atstovauja jų reprezentacinės rinktinės, sudarytos iš viso laisvojo pasaulio (dėl praktiškų sumetimų - daugiausia iš Š. Amerikos).

Lietuvių rinktinę sudarymu rūpinasi atitinkamų sporto šakų ŠALFASS komitetai. Dėl praktiškų sumetimų, komandiniuose sportuose, mūsų rinktinę pagrindą sudarys šių metų pirmenybės laimėję klubai, papildydami savo komandas kitų klubų iškilesniais žaidėjais. Tuo būdu, vyrų krepšinio rinktinę pagrindą sudarys Toronto PPSK Aušra, vyrų tinklinio - Bostono Grandis, ledo ritulio - Toronto LIRK, futbolo - Chicago LFK Lituanica.

Individualinio pobūdžio sporto šakose, kaip lengv. atletikoje, plaukyme, šaudyme ir lauko tenise, rinktinės sudaromos bazuojantis asmeniškai sportininkų atsiekimais. Tuo reikalu yra kreipiamasi į visus mūsų iškilesnius šių šakų sportininkus. Jei atsirastų mums nežinomų sportininkų, ypatingai lengvatlečių bei plaukikų, kurie jaustųsi pajėgūs rinktinėje dalyvauti, prašomi nedelsiant pranešti ŠALFASS-gos Centro Valdybai, šiuo adresu:

Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117. Tel. (216)-481-7161.

Lietuvių dalyvavimui šiose žaidynėse koordinuoti tiek iš organizacinės, tiek ir iš sportinės pusės, Toronte yra sudaromas plačios apimties komitetas. Reikia tikėtis, kad šis didžiulis renginys susilauks iš lietuvių visuomenės prideramo dėmesio ir paramos

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

P.S. Primintina, kad Laisvoji Olimpijada vykdoma jau antrą kartą. Pirmą kartą buvo surengta 1980 m., toje pačioje vietoje ir praėjo su dideliu pasisekimu. Ypatingą pretekstą 1980 m. žaidynėms davė vakarų pasaulio kraštų boikotavimas Maskvoje vykstančių Olimpinių žaidimų.

VIENAS PIRMŲJŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ ŽENKLŲ

Kaip išmokyti dainą, pasaką, kalbą... taip išmokyti judesį gali perduoti ir kitiems... "Tautinių Šokių Švenčių Takais". Juozė Vaičiūnienė, 1969 m./.

ŠVENTES SAVOKA

"Šventė šventei nelygu. Čia kalbamoji jau reiškia

nekasdieniškumą. Savo re-tu iškilimu, idėja, tikslu, iš-raiška tokios šventės išauga iš kasdienybės ir ją praauga. Jos lyg kalnai-piliakalni-ai sitipraususių asmenų ir tau-tos atžalų supiltų iš kasdie-nos pasiektų kūrybinių darbų.

Ant šio kalno pasilypėjęs,

matai kasdienybės pakalnėje besitiesiantį ir nueitą kelią, patikrinį darbo kryptį". /J. Vaičiūnienės mintys besiruošiant III-jai Tautinių Šokių šventei. O dabar - jau VII-TOJ!./

Nuo III- sios - užaugo ir naujų šokėjų. Priausta tikrų, autentiškų raštų tautinių drabužių. Įgyta patirties didesniems šokių renginiams, šokių atlikimui ir naujų šokių įvedimui. Tad reikia - kad atvyktume VISI ir dalyvaudume mūsų visų šven-tėje!

SESUO Onutė Skiparytė-Kulikauskienė, IŠŠKO SAVO BROLIO Juozo, s. Alekso, g. 1923 m. Akmenėje.

Prašoma atsiliepti, arba apie jį žinantieji, pranešti jo adresu "NL" 7722 George St., LASALLE, P.Q. H8P 1C4

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail, Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18,00
Rėmėjo – \$ 25,00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

BERMONTININKAI LIETUVOS VASAROS RYTUOSE

/Gud T 1935/

1918 metais santarvė nugalėjo vokiečius, bet nepareikalavo, kad jie tuojau atitrauktų savo kariuomenę iš užkariotų buvusios Rusijos kraštų. Įdomu, kad tą patį "santarvę" darė ir po II-ojo Pas. Karo: nebuvo reikalaujama iš pradėjusių ir vėlyvųjų karą šalių grįžti į savo ribas. Todėl vokiečiai Pabaltijo valstybėse traukėsi palaipsniui, kai susidarydavo nauja vietos valdžia. O kada šios kraštus pradėjo užiminėti bolševikai, tai bijodama, kad bolševizmas neužkrėstų visos Europos, santarvė leido vokiečiams pasiųsti savo kariuomenę prieš bolševikus. Bet vokiečiai, kovodami su volševikais, kartu pradėjo vykdyti visai kitus tikslus.

Įvairiomis machinacijomis stengėsi patys šiuose kraštuose įsivyrauti. Daugiausia paramos šiam darbe jie susilaukė iš Latvijos dvarininkų – vokiečių baronų. Latvijoje pirmiausia ir paaiškėjo vokiečių tikslai. – Vokiečių savanorių VI korpo vadas generolas von der Goltz pasiskelbė Liepojos gubernatorium. 1919 metų balandžio 5 d. jis išleido įsakymą gyventojams apie karo būties įvedimą ir ginklų sunėšimą.

Netrukus tos pačios vokiečių kariuomenės dalis, tik pavadinta Baltų landveru /krašto apsauga/, nuvertė tautinę Latvijos vyriausybę ir įsteigė vokiečiams palankią Niedros valdžią. Daug vargo, rūpesčio ir aukų teko padėti, kol vokiečių įsivyravimas buvo likviduotas. Tik po aršių estų, latvių ir lietuvių kariuomenių bendrų žygių pavyko neprašytus svečius iškrapštyti.

Trumpai paminėjau apie šios vokiečių kariuomenės susidarymą Latvijoje dėl to, kad jos dalys, atsikraustę į Lietuvos šiaurės pakraščius, pradėjo ardyti lietuvių nustatytą tvarką.

1919 m. balandžio 27 d. į Kriukus atvyko 5 Gard. Regt. Freikorp. Jaeger ir įsteigė čia rajoninę komendantūrą. Komendantas oberleitenantas Ulrich išsiaiškino atkartojo generolo von der Goltz Liepojoje balandžio 5 d. išleistą įstatymą. Tą pačią dieną į Žeimelį atsigabeno Detachment von Maltzan ir įsteigė ten komendantūrą.

Tarp šių kariuomenės dalių ir stovėjusio Šiauliuose, ir partizanams padėjusio, Huenickeno pulko elgimosi su gyventojais buvo didelis skirtumas. – Goltzo kariuomenės dalis nepripažino Lietuvos nepriklausomybės ir visiškai nesiskaitė su jos valdžia.

Pirmiausia sutrukdė Tiekimo ir Maitinimo ministerijos Joniškėlio apskritys suėmimo komitetui įvykdyti Kriukų ir Žeimelio valsčiuose arklų mobilizaciją. Įsakė Butkūnų kaimui /Kriukų valsčiaus/ priklaustyti prie Latvijos. Pradėjo išdavinėti gyventojams leidimus vežti javus į Latviją ir reikalauti, kad valsčių komitetai šiuos leidimus tvirtintų savo antspaudais. Kada valsčių milicija, kovodama su spekuliacija, sulaukėdavo javus vežančius gyventojus, tai vokiečiai juos iš milicijos atimdavo ir paleisdavo.

Gegužės mėnesio viduryje Lietuvos šiaurę užplūdo dar daugiau vokiečių. Į Žeimelio ir Kiburių apylinkes atsidangino Freikorp. von Brandis'o ir Baltų landvero dalis, ir pradėjo be pasigailėjimo plėsti gyventojus. Valsčių komitetai pradėjo skystis dėl nepakeliamų, vokiečių daromų maisto produktų ir gyvulių rekvizicijų, taip pat dėl geresnių arklų iš gyventojų atiminėjimo.

Ne gana to. Prasidėjo nieku nepateisinamas bermontininkų užimtos vietose gyventojų žudymas. Žiemelyje buvo sušaudytas nevisai rimtai vokiečių kareivių laidotuvių pasielgęs žmogus, o paskiau dar šeši buvę prie bolševikų prisidėję gyventojai.

Kovoti su bermontininkais nebuvo kam. Visos jėgos buvo nukreiptos prieš bolševikus. Visi bermontininkų darbai buvo fiksuojami Joniškėlio apskrities komendantūroje. Generalinis štabas buvo nuolat informuojamas apie tai, bet jokios pagalbos iš ten nesulaukta.

Pagaliau, birželio pradžioje, bolševikai buvo išvyti. Milicija sugrįžo iš fronto su bolševikais ir atsigręžė prieš bermontininkus. – Paskirus plėšikaujančius bermontininkus ir nedidelius jų būrelius pradėta suiminėti. Atsakydami į tai bermontininkai pradėjo vartoti represijas. Ištiesiems kaimams, kurie šaukdavosi milicijos pagalbos prieš vokiečių plėšikus, buvo dedamos kontribucijos. Vaškų, Saločių ir Žeimelio valsčių komitetai ir milicija buvo ne kartą išvaikyti.

Atsirado ir Lietuvoje bermontininkų šalininkų. Tai pa-

7-TOS LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS KOMITETO
GLOBOS KOMISIJA. Sėdi iš kairės:
D. Blynaitė, A. Kaminskaitė, V. Jokūbaitis,
pirm., H. Jakubs ir A. Jonaitis; stovi:
V. Čėrys, H. Johansonas, V. Čyvas,
V. Puškorius, V. Nykštėnas, L. Jokūbaitis
ir J. Dunduras. Nuotraukoje trūksta
F. Baldausko, R. Apanavičiaus, J. Kazėno
dr. E. Šilgalio ir V. Urbaičio.

Nuotr. Jono Velykio

latvės vokiečiai dvarininkai. Du baronai – Vildemans ir Bistramas, net viešai buvo atvykę į Joniškėlio apskrities apsaugos štabą prašyti sutikimo leisti jiems Vokietijos lėšomis formuoti kariuomenę. Negavę leidimo čionai, susiformavo Latvijoje ir pradėjo iš savo dvarų gabenti jai maistą ir arklus. Pradėjo prikalbinėti gyventojus stoti į jų kariuomenę. Į ją stėjo daugiausiai blogos valios žmonės, kurie, apsirėdę vokiškais rūbais, dienos metu vaikščiodavo po kaimus plėšikaudami. Susidarė geriausia proga suvesti keršto sąskaitas. Prasidėjo užpuoldinėjimai ne tik atskirų asmenų, bet ir patinkamų valdžios įstaigų /Biržuose/.

Tokiai būčiai apskrityje esant, baigė formotis Joniškėlio partizanų batalijonas. Jis, be abejo, tuojau būtų atsikėpęs prieš bermontininkus, kaip artimiausius priešus. Bet Lietuva dar nebuvo tiek galinga, kad pradėtų kovą dviejuose frontuose. Vyriausias kariuomenės vadas generolas Žukauskas įsakė batalijonui vykti į Panevėžį ir toliau kovoti su bolševikais. Kairajam kariuomenės sparnui apsaugoti ir prilaikyti besiveržiančius į Lietuvą bermont-

tininkus, buvo įsakyta dalį buvusių partizanų priskirti krašto vidaus apsaugon ir pavesti juos apskrities karo komendantui.

Bet panaši būtis buvo susidariusi dar anksčiau, kada bekovojo su bolševikais buvo gauta žinia, kad partizanai priskiriami prie Šiaulių batalijono ir turės atsitraukti nuo fronto. Tada apskrities komitetas su apsaugos štabu buvo numatęs tam tikrą krašto vidaus apsaugos sutvarkymo planą. Šis planas buvo pradėtas vykdyti dar batalijonui Joniškėlyje tebesiformuojant.

Gavęs įsakymą išvykti su batalijonu į Panevėžį, batalijono vadas karininkas A. Stapulionis perstatė šį planą vyriausiajam kariuomenės vadui ir gavo jo aprobatą. Šiuo būdu tvarkantis, krašto vidaus apsauga perėjo tiesioginėn apskrities milicijos vado žinion, nes ir be to, ypatingais valstybės apsaugos įstatais, Joniškėlio apskrityje veikiant karo būčiai, visa milicija turėjo vykdyti apskrities komendanto įsakymus.

/bus daugiau/
/IŠ JONIŠKĖLIO APSKRITIES PARTIZANŲ
ATSIMINIMŲ/.

KARAS, GINKLAI IR VADOVYBĖS

Prisimenu Putino poemą "Kunigaikštis Žvainys", kuriame buvo įterptas toks sakiny: "Vyrai karas – tai žaidimas". Gal senovės laikais tas sakiny ir turėjo kiek prasmės, nepasakyčiau, kad tiesos, nes vis vien ir anuomet karas buvo kruvinas ir žiaurus "žaidimas".

Mums, gimusiems praėjusio šimtmečio, teko pergyventi keletą labai siaubingų šio šimtmečio karų. Jei neminėti 1904–5 metų Rusijos–Japonijos karo, tai jau Pirmas Pasaulinis Karas, o ypač antrasis iš pagrindų pakeitė mūsų šalies gyvenimą. "Kas gi nori karo?", – pasakys kiekvienas iš mūsų. Deja, to niekas mūsų neklausia, ir pasaulyje yra daug įvairių viešų ir slaptų užkulisių jėgų, kurios išprovokuoja karą. Tai siaubingas jaunų, dažnu atveju nesuinteresuotų, bet priverstina įjungtų į savitarpines žudynes, veiksmas, kurį vadiname karu.

Atrodo, kad savaimė suprantama, jog karas veda – mas, kad jį laimėtų. Karų metu ir po jų vis kalbami nauji moderniškesni ginklai, kurie turėtų nulemti karo eigą. Sakoma, kad Sovietų Sąjunga nepaliaujamu ginklavi-musi bei ginklų tobulinimu yra pasiekusi tokių rezultatų, kad net pralenkusi JAV. Todėl JAV prez. Reagan'as skuba ginkluotis. Reikia pripažinti, kad ginklų kokybė gali turėti kare lemiamos reikšmės. Negailima bilijoninių sumų stiprinti ginklavimąsi nurodant, kad negalima atsilikti nuo diktatorinės, teroristinės Sov. Sąjungos, siekiančios pavergti visą pasaulį jėga. Retorika yra ginčijamai teisi, bet ar gyvenimo faktai ją patvirtina?

Sėkmingam karui reikalinga ir sėkminga karo vadovybė. Antrojo Pas. Karo metu atrodė, kad vokiečių ginklai ir karo vadovybė buvo gana sėkmingi: okupuota veik visa Vakarų Europa ir okupuota Sov. Sąjunga net iki Maskvos priemiesčio. Bet užėjo šalta 1941–42 m. žiema,

ir paaiškėjo, kad vokiečių karo vadovybė esanti ne vien kariškių rankose. Jei vyriauriai vokiečių kariuomenės vadovybė siūlė pasitraukti, užėjus 1941 m. šalčiams, nuo Maskvos ir atitinkamai sumažinti fronto liniją su Sov. Sąjunga, tai Hitleris ir jo SS štabas – taigi civiliai – su tuo nesutiko. Pralaimėjo vokiečiai prie Stalingrado ir vėliau palaipsniui visur kitur. Kariuomenės vadovybės strategijos nepaisymas veda prie karo pralaimėjimo.

JAV kariuomenė Antrojo Pas. Karo metu buvo gana sėkminga ir karas, kad ir su žmonijai ir finansinėmis aukomis, buvo laimėtas. Nacių Vokietija buvo galutinai sutriuškinta. Kaip keista, kad po Antrojo Pas. Karo nebuvo taikos derybų ir nebuvo pasirašyta kariausių valstybių taikos sutartis.

Visi žinome, kad Sovietų armijoje yra civiliai politrukai, kurių strateginiai nurodymai karo metu privola mi kariškiams. Apie nacių vokiečių politrukus – SS – mažiau buvo skelbiama, bet kaip tik jie prisidėjo prie vokiečių armijos nesekmų.

Kaip yra su JAV kariuomenės vadovybės planais? Ar jie buvo netrukdomi vykdyti?

II-ojo Pas. Karo garsus generolas Patton siūlė užplūdusius Vakarų Europą Sovietus atstumti į prieškarines sienas. Toks jų pasiūlymas kam nors nepatiko: jis ne tik nebuvo vykdomas, bet "pasilaptingai" pats gen. Patton žuvo, ar buvo nužudytas auto katastrofoje.

Ar gali JAV vadovaujantieji generolai viešai išreikšti savo nuomonę kariniais klausimais? Pasirodo, kad negali, nes jie turi "ekonominį" patarėjų, kurie cen-zūruoja jų kalbas, prieš jas skelbiant. Civilių trukdymas pasireiškė ryškiau Korėjos kare, kuomet talentingam gen. McArthur'ui nebuvo leista nugalėti šiaurės Korėjos, jis siūlė panaudoti atominę bombą, kad sunaikintų elekt

ros jėgainių įrengimus ties Kinijos siena. /Red./.

Apie JAV State Departmento įtaką /McNamaros ir Kissinger'io laikais/ Vietnamo kare įdomiai rašo "U. S. News & World Report" š. m. kovo 19 d. straipsnyje "Can Civilians Run Our Wars?" Jame senatorius H. Goldwater'is rašo, kad esą mūsų karai buvo sėkmingi, nes juose vadovavo karo mokslus išėję kariai. Korėjos kare po sėkmingų gabaus gen. McArthur'o vadovaujamos kariuomenės išlaipinimo prie Inchono, staiga jis buvo prez. Trumano pašalintas iš karo vadovybės, ir nuo to laiko civiliai perėmė karo vadovybę. Tai buvo nelemta strateginė klaida neleisti bombarduoti kiniečių apripinimo armijos bazių už Jalu upės ir Mandžūrijoje. JAV kariuomenė būtų galėjusi anuomet sunaikinti kiniečių armiją, kuri tuo draudimu buvo išgelbėta, o Korėja pasiliko padalinta.

Vietname kiekvienas kariškas veiksnys buvo kontroliuojamas gynybos sekretoriaus McNamaros, kurio sugebėjimas vadovauti Gynybos Departamentui ir vesti karą buvo lygus nuliui. Vietnamo karas tęsėsi ir prie prezidentų Kennedy ir Johnson'o /Valstybės Departamento sekretorium tada buvo Kissinger'is/, kurie irgi nebuvo susipažinę su karo vėdimu strategija. Toliau sen. Goldwater'is sako, kad civilinė kontrolė karo metu turi tenkintis tik politika ir karo tikslo siekimu, bet ne karo taktika ir strategija, nes civiliai yra nekompetentingi šiose srityse. Esą, mes karų nelaimėsime, jei nemokšos civiliai jiems vadovaus. Už pralaimėjus Korėjos ir Vietnamo karus negalima kaltinti kariškių, nes jiems nebuvo leista tiems karams vadovauti.

Vietnamo kare šiaurės Vietnamui teikė visokeriopą pagalbą – karinę, techninę ir ekonominę – Sovietų Sąjunga ir kom. Kinija, o JAV kariuomenė buvo demoralizuo-

ta klaidingais strateginiais įsakymais iš Washington'o. Nebuvo numatyta ši karą laimėti, nors daug bilijonų dolerių išleista ir daug žmonių žuvo /apie 60.000/ ir buvo sužeisti /apie 1/3 mil./.

Daugelis kitų, jame dalyvavusių jaunų karių dėl klimato ir kariavimo sąlygų buvo dvasiniai sužaloti, taigi išvesti iš dvasinės lygsvaros, nuo kurios daugelis ir dabar dar neatsigauna.

"The Review of the News" nr. 10, š. m. kovo 7 d., rašo, kad "The World Bank" paskolins kom. Kinijai 1984 m. 1,1 bilijoną dolerių, įskaitant \$ 400 milijonų benuošimtinės paskolos iš I.D.A. /International Development Association/ ir \$ 700 mil. kitos paskolos. Per 3 metus, kuomet kom. Kinija buvo priimta nariu į "World Bank.ą", jai buvo paskolinta \$ 870 mil., iš kurių \$ 300 mil. buvo I.D.A. privileijuotos paskolos. Pagal "exchange" programą, Kinijoje amerikiečių yra 250, o raudonųjų kiniečių JAV-se – 10.000 /"The Review of the News" nr. 21, 1983. V. 25./.

Koks paradoksas, kokia gyvenimo nesąmonė arba tiesiog išdavystė! Vieton nutraukus santykius su komunistinėmis valstybėmis, nepardavus joms grūdų, netekus modernios technologijos, jokių mašinų dalių, jokių kreditų, uždarius jų šnipų lizdus/ konsulatų ir atstovybes – bendraujama su komunistiniais priešais ir net juos šelpiama, nors tuo pačiu laiku tie patys komunistai neslepia tikslo sukurti "pirmąją smulką" groja šešėlinė JAV vyriausybė C. F.R. /Council On Foreign Relations/. J.V.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

VII-ji Lietuvių Tautinių Šokių Šventė

SEPTINTOSIOS LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS KOMITETO IR GLOBOS KOMISIJOS INFORMACIJA - PRANEŠIMAS PAPILDOMAS :

1984 m. BIRŽELIO 29, penktadienį, 8 v.v. Cleveland'o LIETUVIŲ NAMUOSE dail. Aldonos Totoraitienės iš Toronto, PAVEIKSŲ PARODOS ATIDARYMAS.

Šeštadienį, 7:30 v.v. oficialus ŠVENTĖS ATIDARYMAS prie LAISVĖS PAMINKLO, Dievo Motinos Šventovėje, 18022 Neff Rd.

Šeštadienį, 8 v.v. - SUSIPAŽINIMO VAKARAS - ŠOKIAI, Cleveland'o Public Auditorium, 1220 E 6-th St. / miesto centre / , įėjimas \$4. - asmeniui.

Sekmadienį PAMALDOS; abejose lietuvių parapijų šventovėse ir 10:30 val. ryto - Holiday Inn, 6001 Rockside Rd. Independence, Ohio, iškilmingos pamaldos lietuvių evangelio: 10:30 val. ryto Coliseum patalpose, Richfield, Ohio.

Sekmadienį, liepos 1 d. 2 val. p.p. Coliseum - ŠOKIŲ ŠVENTĖ.

Sekmadienį, 7 val. v. ŠVENTĖS POKYLIS, Stouffers Inn, 24 Public Square, \$27. asmeniui.

Sekmadienį, JAUNIMO BALIUS su šokiais ir karšta vakariene, 8 val. v. Holiday Inn, 6001 Rockside Rd., 13 dol. asmeniui. Bilietų užsakymai kartu su pinigais, siunčiami: Ona JOKŪBAITENĖ, 3000 Hadden Rd. Euclid, Ohio, 44117 arba Romas ZORSKA, 4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio, 44118.

NAKVYNIŲ REZERVACIJAS prašom daryti tiesioginiai, pagal pridėtą viešbučių sąrašą, pasakant, kad dėl Lithuanian Folk dance festival, bus gaunami kambariai papiginta kaina.

TOLIMESNIŲ INFORMACIJŲ teirautis pas Vytautą JOKŪBAITĮ, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117. Telef.: 216-481-7161.

KELIŲ IR PATALPŲ PLANĄ su paaiškinimu, prašom išsikirpti ir pasilaikyti.

GLOBOS KOMISIJA

Ir Vėl Jos Keturios, o Aš

Vienas...

V.K.

2.

ROMOS KAPINĖSE. Iš kairės į dešinę: P. Maliska, J. Kęsgailienė, A. Knystautienė, p. Tušienė, ir p. Gabrusevičienė.

Mes visi buvome sužavėti Popiežiaus nuoširdumu ir patenkinti apleidome salę. Patenkinti ir todėl, kad visiems galėsime pasakyti "buvom Romoje ir matėm Popiežių". Kai susėdom autobuse, vadovas pranešė: "Dabar važiuojame pietų. Visi nusiplaukite rankas, išskiriant tuos, kuriems popiežius palietė ar paspaudė rankas. Tie visą mėnesį neturi teisės plauti rankų". Reiškia, aš kairės rankos negalėjau plauti iki balandžio 3 d.

Po pietų negalėjome nė nusnausti, nes reikėjo rengtis kelionei į Šv. Kryžiaus bažnyčią, kur turėjo būti pašventinti du lietuviai kunigai: mums žinomas K. Kaknevičius /toronitiškis/ ir tūlas Staniškis iš Pensilvanijos, trečios ar ketvirtos kartos Amerikos lietuviai, bet lietuviškai nekalbantys.

Šventimų iškilmės prarastos Šv. Kryžiaus bažnyčioje kuri yra garsi tuo, kad joje randasi gabalai kryžiaus, ant kurio buvo nukryžiuotas Kristus. Iš istorijos žinome, kad krikščionių persekiojimą uždraudė imperatorius Konstantinas Didysis, 4-tame amžiuje po Kristaus mirties. Jis davė laisvę visoms religijoms, būdamas dar pagonis. Labai didelės įtakos jam turėjo motina, kuri jau buvo krikščionė. Vėliau ji paskelbta šventąja Elena. Motinos prašomas, imperatorius pasiuntė į Jeruzalę vyrų būrį, kurie turėjo atgabenti gabalą kryžiaus, ant kurio buvo nukryžiuotas Kristus. Tie vyrai rado 3 kryžius, tačiau niekas tikrai negalėjo nustatyti, ant kurio buvo nukryžiuotas Kristus. Tada jie išplovė po gabalą iš visų trijų kryžių ir paragabeno į Romą. Konstantino motina ilgai suko galvą, kuris galėjo būti tikrasis kryžius. Vieną naktį sapne jai pasirodęs angelas ir nurodęs, kuris yra Kristaus kryžius. Šis gabalas ir yra įstatytas, kaip relikvija, į didįjį altorių. Kiti du gabalai, latrų kryžių, randasi bažnyčios šoninėje sienoje.

Lietuvių kunigų iššventinimas buvo labai iškilmingas. Apeigas atliko vyksp. Deksnys. Dalyvavo ir vyksp. Brizgys ir arkivysk. Bulaitis, apie 30 lietuvių kunigų. Žmonių susirinko daug, vėliau atėję, nebegavo vietos atsistėti. Giedojimą pravedė mums pažįstamas klierikas Paulius Mališka. Man labai tiko jo paduodamas tonas pradant giedoti. Jis - bosas, žino, kad nereikia aukštais tonais traukti minios giedojime, nes žemo balso dainuojantieji negali ištraukti aukštų gaidų, nors ir labai aukštai verstu savo smakrus.

Po iškilmių valgė bendrą vakariene su svečiais Viliu Lituanu. Dauguma mūsų pirmą kartą gyvenime matėm ir kunigus pašventinimo ceremoniją.

Kovo 4 d. turime vykti į Šv. Petro baziliką, kur Popiežius celebruos pontifikalines mišias mūsų vienintelio šven-

4 psl.

2. Holiday Inn Coliseum, 2742 Breckville Rd., Richfield, Ohio	(216) 659-6151
3. Holiday Inn, 6001 Rockside Rd., Independence, Ohio	(216) 524-8050
Harley Hotel, 5300 Rockside Rd.,	(216) 524-0700
Hilton Hotel, 6200 Quarry Ln.,	(216) 447-1300
Red Roof Motel, 6200 Quarry Ln.,	(216) 447-0030
Bugatal Motel, 6161 Quarry Ln.,	(216) 447-1133
4. Stouffers Inn, 24 Public Square, Cleveland,	(216) 696-5600
Hollenden House Motel, 610 Superior Ave., Cleveland,	(216) 621-0700
Public Auditorium, 1220 E 6 st., Cleveland,	(216) 348-2200

ŠV. PETRO AIKŠTĖ VATIKANE

tojo garbei. Pilnas tų mišių pavadinimas yra toks: S. Messa per il quinto centenario del la morte di S. Casimiro patrono del la Lituania.

Bevažiuojant į baziliką, vadovas aiškino, kad joje iškilmingas mišias telaiko 2 kartu per metus: Kalėdų ir Velykų proga. Kitu laiku mišios atnaušiamos tik ypatingomis progomis. Sako, kad dabartinis Popiežius yra išsitaręs, jog lenkus jau visas pasaulis žino, tad reikia, kad ir apie lietuvius sužinotų. Šia proga ir yra labai gera Lietuvos išgarsinimui. Į mišias pakviesti visi kardinolai ir kiti Katalikų Bažnyčios valdovai. Taip pat pakviesti ir visi prie Vatikano priskirti valstybių atstovai. Sako, kad savo laiškuose į Italijos vyskopus Popiežius prašė visų, kas gali, dalyvauti šiose mišiose. Taigi, žmonių prigužėjo pilnutėlė bazilika. Mes, lietuviai, buvome aprūpinti specialiais bilietais, kurių dėka sėdėjome prie didžiojo altoriaus. Jau pačioje bazilikos aikštėje buvo pastatytos tam tikros užvaros ir minia tegalėjo eiti į baziliką perėję tam tikrus patikrinimo punktus. Girdėjau kalbant, kad vienam lietuviui iš Vokietijos "paėmė apsaugon" jo kišeninį peilį, nes tikrintojams atrodė gąslis būti pavartotas kaip ginklas. "Sucypė" aparatas ir mane tikrinant. Teko išversti kišenes ir parodyti metalines šimtalyrines monetas, kurios gana didelės ir skelbė "pavojų".

Bazilikoje man patiko, nors ir ilgokai teko palaukti mišių pradžios. Čia leidžiama garsiai su kaimynais pabendrauti. O tie kaimynai - labai įdomūs, nes jie iš Vokietijos, Anglijos ir t.t. Todėl "kalbelių - iki kelių". 10 val. tvirtu žingsniu pražygiuoja šveicarų garbės sargyba išilgai bazilikos. Už jų žygiuoja kunigai, vyskupai ir Popiežius. Jis sveikina ir laimina minią. Žmonės jam ploja ir sveikina itališkai berods "vive papa". Mūsų "GRANDINĖLE" užvedus "Pulkim ant kelių", visi įsijungiam į tą giesmę, nes norim parodyti, kad ir lietuviai gali giedoti, ne tik italai. Mišių eigos neverta minėti, nes mes turime progos panašias mišias sekti televizijos aparatuose Kalėdų ar Velykų proga. Skirtumas tik toks, kad aukas nešė ir dovanas teikė vien lietuviai - įvairių organizacijų atstovai. Neturėjau progos matyti, ką jie ten, atsiklaupę prieš Popiežių iškėlė ir negalėjau girdėti, ką jie su Popiežium kalbėjo. Popiežiaus balsas man labai patiko, ne tik kada kalbėjo, bet ir giedodamas lotyniškai per mišias - pūkus baritonas. Beto, mišių laike dar teko lietuviškai sugiedoti dvi giesmes: "Jėzau pas mane ateiki" ir gale - "Marija, Marija". Mums buvo sakyta, kad paskutinę giesmę pats Popiežius padės giedoti. Mums buvo malonu matyti klieriką Paulių Mališką prie didžiojo altoriaus, kuris turėjo pareigą Popiežiui pastatyti mikrofoną, kada jis kal-

bės ir vėl paimti, kai nebereikia.

Kiekvieną sekmadienį, 12 val., kaip aš suprantu, Popiežius pasirodo savo buto lange /viršutiniame pastato aukšte, 2-as langas iš dešinės/ ir kalba į minią, susirinkusią į bazilikos aikštę. Po to suteikia palaiminimą - urbi et orbi. Taigi, teko gerokai pasigrumti su minia, kad išėjus iš bazilikos, pasiekčiau vietą, iš kurios tas langas jau matomas. Iš lango sklido garsus balsas itališkai. Sako, kad jis ir šioje kalboje minėjo Šv. Kazimierą, kaip Lietuvos globėją. Į jo kalbą didžiulė minia griausmingai reagavo.

/Kas būtų buvę, jeigu GRANDINĖLĖ būtų pagledojusi ir tikrai lietuvišką giesmę, nepaveldėtą, čia sukurta? Turime labai gražių A. Mikulskio ir kitų parašytų... Red. /

Atrodo, kad pamačius Popiežių net du kartus ir net dalyvavus jo atnaušautose mišiose, galėtum vykti namo. Bet - kas gali atsispirti pagundai dar pabūti ir apžiūrėti Romos ir jos apylinkių žymesnes vietas? Jos keturios ir aš nusprendėm pabūvoti iki kovo 13 dienos.

Taigi, kovo 4 d., po pietų pėstute vykstam apžiūrėti Šv. Jono Laterano baziliką. Nuo Villa Litwana iki bazilikos vos apie pusantro kilometro. Čia kadaise buvo rūmai garsios romėnų didikų šeimos - Laterani. Tie rūmai, dėka imperatoriaus Konstantino buvo padovanoti popiežiui, kur buvo pastatyta bažnyčia. Čia ir buvo ilgą laiką popiežių buveinė. Priešais baziliką, aikštėje stovi aukščiausias Romoje esantis obeliskas /apie 30 metrų/.

Išpuodingas baroko stiliaus fasadas pastatytas 1735 metais. Didžiulės statulos ant balustrados matosi iš didelio atstumo. Viduje bazilikos yra 12 milžiniškų skulptūrų, kurios vaizduoja 12 apaštalų.

Netoli bazilikos yra taip vadinami, šventieji laiptai. Vadovas sako, kad čia randasi tie laiptai, kuriais buvo vedamas Kristus pas Pontijų Pilotą. Tie laiptai atgabenti į Romą 13 amž. po Kristaus iš Jeruzalės. Tais laiptais dabar maldininkai praeina keliais, kalbėdami poterių. Laiptai turi viso 28 pakopas.

Kovo 5 d. jaučiame malonumą ir pareigą dalyvauti kun. K. Kaknevičiaus pirmose mišiose. Didėsnį apetitą dalyvauti tose mišiose sukėlė dar ir tai, kad jos bus laikomos Šv. Petro bazilikoje, vienoje iš daugelio ten esančių koplyčių. Laikė mišių stengiamės giedoti lietuviškai. Atrodo, kad kun. Kaknevičius atlaikė mišias, nors ir pirmas, be klaidos. Po mišių stengėmės apžiūrėti bažiliką iš vidaus. Apžiūrėjimą baigėme praėję vieną iš taip vadinamų grotų, kur randasi lietuvišku stiliumi /raštais/ papuošta Aušros Vartų koplytėlė.

/bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

KELIAMA SPECIALISTŲ KVALIFIKACIJA

Įvairių profesijų srityse vyksta kursai pakelti kvalifikacijoms, atnaujinti žinias. Rašoma, kad vadinami "respublikinių liaudies ūkių" specialistai – jų 12.000 – kasmet Baltupiuose Insti – tuto naujuose rūmuose ir šiame sieks kvalifikacijų pagerinimo.

KLAIPĖDOS UOSTE NAUJAS TRALERIS

"Onuškis" – naujas žvejy – bos traleris yra mechanizuotas ir automatizuotas laivas. Jį statė Rytų Vokietijos specialistai. Rašoma, kad per parą juo galima sužvejoti ir užšaldyti iki 30 tonų žuvies. Laivas prirašytas Klaipėdos uostui.

Kelios Užgavėnių kaukės iš Etnografiniame Muziejuje vykusių parodos. Ten buvo išstatyta apie 70 kaukių.

Bitininkystės Muziejaus Senovieškieji Aviliai

STRIPEIKIŲ BITININKYSTĖS MUZIEJUJE

Stripeikiuose, netoli Šamūno ežero yra išlikusi autentiška vieta – Bitininkystės Muziejus. Jis įrengtas sename name prie Tauragnos upelio, dideliame sode čia yra įvairiausių rūšių avilių kolekcija, pradedant nuo pačių seniausių – kelminių, šiaudais dengtų su įvairiausiais stogeliais ir visa eilė rėminių. Aviliai yra suvežti iš įvairių Lietuvos vietų.

Muziejinio namo viduje išdėstyti įvairiausi įrankiai, naudojami bitininkystėje: didžiulis kirvis, tašyti medžio kamienams, kuriuose buvo kadais laikomos bitės, statinaitės medui laikyti, apsauginės, iš ašutų pintos kaukės apsaugoti veidą nuo įkandimo, prietaisai bitėms maitinti.

Muziejų puošia medžio meistro Tado Patiejūno drožiniai, vaizduojantys senovės bitininkus ir bitininkystę.

Ant Šamūno ežero kranto stovi dvi drevinės pušys. Tokiose bitės natūraliai apsigyvendavo ir nešdavo medų. Čia yra ir dvi medžio

skulptūros, vaizduojančios bitininkus su specialiu prietaisu kopti aukštus medžius.

Dabar Lietuvos ūkiuose, kaip skelbiama, apgyvendinta 60.000 bičių šeimų.

Stripeikių kaimas yra Ignalinos apylinkėje. Nors čia žmonės nuo senų laikų žemdirbiai, kraštas pasižymi gera žeme ir gausiais sodais, okupantų priverstinai pastatyta Ignalinos atominė jėgainė palengvino kolonistų antplūdį ir neatsižvelgė į vietos tinkamumą žemdirbystei.

Tad gerai, kad yra toks Muziejus, kur išlieka bitelės ir jų aviliai.

RŪPINASI GAMTOS APSAUGA

Nidoje buvo surengta konferencija tema "Kuršių Nerijos gamtos augos ir Konstruktivios Kraštovarkos Problemos". Neringos miesto vadovai, įvairių sričių specialistai ir Lietuvos Mokslų Akademijos mokslininkai nagrinėjo Kuršių Nerijos draustinio galimybes panaudoti poilsiavietai. Kokios padarytos išvados – dar neskelbiama.

KAUNO CENTRINIS PAŠTAS. Jame dabar įrengta elektroninė mašina, pagreitinanti pinigines per – laidas. Kažin kodėl dešinėje – neišvengiamai ir didelėmis rusiškėmis raidėmis išrašytas žodis, reiškiantis "Paštas". Kam? Kad primintų, kas okupavo ir kas veržiasi šeiminkauti? Argi socializmas "pažangusis", kaip okupantai sako, turi reikšti ir rusicizmą?

• DAINAVOS Kino Teatro prieangyje veikia paroda "Perskridę Atlantą". Išdėstyta dokumentinė medžiaga, paimta iš valstybinio archyvo Kaune.

MUENCHENO BALTISTAS VERTINA LIETUVIŲ LIAUDIES MUZIKĄ

Muencheno Universiteto baltistas Jochen Range paruošė radijo programą apie lietuvių liaudies muziką. Ypatingai iškelia Lietuvos Liaudies Buities Muziejaus Liaudies Muzikos Teatro Trupės interpretuotą liaudies muziką. Programoje buvo grojama šios Trupės plokštelė "Vai, žydėk, žydėk" ir Vilniaus Universiteto Folklorinio Ansamblio įrašai.

1983 m. J. Range Bavarijos Radijo programoje buvo paruošęs laidą apie lietuvių liaudies būdingas dainas iš įvairių Lietuvos vietovių. Naudojo ir plokštelės "Dzūkų Dainos" įrašus. Taigi, pagal tautos charakterį ir temperamentą autentiška kūryba yra pats svarbiausias tos kūrybos vertės mastas. Jį atpažįsta, grožisi, vertina žinovai ir džinglūs klausytojai. Kaip būtų nuobodu ir netikra, jei visos tautos ar valstybės dainuotų tos pačios rūšies dainas ar tai būtų didmiestiškų afro-disko ar tritankistiškų dūmos.

PETRO CVIRKOS PREMIJA

Žemės ūkio Ministerija ir žemės ūkio darbuotojų profesinės sąjungos komitetas, protarant Ministrų Tarybai, įsteigė literatūrinę Petro Cvirkos premiją už kūrinius kaimo gyvenimo temomis arba už studijas apie Petro Cvirkos kūrybą.

Kandidatus šiai premijai pristatys Rašytojų Sąjungos Valdybos prezidiumas.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ – LIETUVIŠKAI

SVARBUS PRANEŠIMAS DĖL SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ

ABC PARCEL SERVICE praneša, kad Sov. Sąjunga sustabdys siuntinių per siuntimus iš viso pasaulio už DVIETU MĖNESIŲ. ABC kviečia nelaukti pasakurinių dienų ir užsakyti siuntinius DABAR. Kai kurias prekes ta proga šioje įstaigoje bus galima gauti pigiau kainą. Kreiptis į ABC PARCEL SERVICE 3891 St. Laurent Blv., tel: 844-9098.

KREMI VEIDRODŽIAI

"Beveik nekalbėjo su manim gyvas būdamas ... Kodėl jis dabar norėtų kalbėti?"

ŽELATINA IR JOS NAUDOJIMAS

Prancūzas, kuris surado būdą, kaip išsunkti želatiną iš gyvulių atliekų 1681 m., nepakliuvo į jokiais enciklopedijas: jo vardas liko nežinomas, nors žinoma data.

Praėjus virš 100 metų po Prancūzų revoliucijos, kuri įvyko 1799 m., Prancūzų Medicinos Akademija paskelbė, kad želatina tinka maistui. Joje yra vitamino Air C, proteinų, niacino, kalcijaus, geležies, ti amino, riboflavinų. Reikia mažo kiekio – 1 didelio želatinos šaukšto, kad ji sutirštintų 2 puodelius skysčio.

Želatina gaminama iš kolageno – taip vadinamos proteinų rūšies, kuri yra gyvulių kauluose, raiščiuose ir jungiamuosiuose audiniuose. Gryna želatina kiekviename vorkelyje /apie 1 did. šaukšto kiekio, t.y. 4-riose porcijose/ turi 25 kalorijas. Keturių uncijų saldinta želatina, išmaldyta vandenyje, turi 59 kalorijas kiekvienoje pusės puodelio porcijoje.

Saldyta želatina lengvai ištirpsta verdančiame vandenyje, vaisių sūkoje. Nesaldyta, gryna turi būti pirma iš – tirpdyta nedideliame šalto vandens kiekyje ir tada užverdama kartu su skysčiu.

Įmaišius želatiną arba ją užvirinus, reikia gerai sumaišyti, kad neliktų kruopelių.

Norint įmaišyti į želatiną kitus produktus – kremą, plaktą grietinę ar pan., reikia tai daryti, kai želatina atšala iki kiaušinių baltymo tirštumo. Tada įmaišius ką kitą, nenugrimsta, o plaktą grietinę ar rūgštį grietinę išlaiko savo purumą. Norint želatiną greičiau atšaldyti iki kietesnio standrumo, reikia karštą želatinos mišinį indą įdėti į ledinį vandenį ir po to perkelti į šaldytuvą.

Į želatiną galima įdėti visą eilę šviežių vaisių, išskyrus nevirtus ananasą, kių, figas ir papayas. Šie vaisiai, jeigu nevirti, sunaikina želatinos tirštėjimo savybes.

Želatinos valgiai lengvai virškinasi ir yra ypatingai patarintai valgyti turintiems silpnus nagus.

Želatinas – želė – išaldžius mėsos gabalėlius ar daržoves, saldintame pavidale ar įmaišius vaisius – vadinama ir drebučiais ar saldžiaisiais drebučiais lietuvių kalboje.

DĖMESIO!

NAUJI POTVARKIAI IR NAUJAS SĄRAŠAS

DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Nauji pasikeitimai ir patvarkymai siuntiniams į Lietuvą siusti: nuo rugpjūčio 1 d. siuntėjas jau negalės sumokėti maito. Senatvarka, sumokant maitą čia, siuntinių užsakymus priimame iki liepos 16 d., 1984 m. Visi seniau skelbti mūsų siuntiniai galioja.

SIUNTINYS Nr. 2

3 m. šilkinio aksomo suknelė; 3 m. labai geros vilnonės medžiagos eilutė; 2 sv. vilnonių siūlų; 3 vilnonės geleto skarelės; didelė vilnonė, plona gėlėta vakarinė skara; nepermatomo nailono medžiaga suknelė; 1 pora "Wrangler" rumbuto aksomo jeans; 1 pora denim jeans.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu\$ 490.00

Į šį siuntinį dar galima dėti 7 svarus įvairių prekių.

Žemiau siūlome keletą naudingų dalykų (kaina su muitu):

Dirbtinio minko kailis paltui De Lux, sveria 6 sv.	\$ 110.00
Jeans, rumbuto aksomo "Wrangler" arba "Levi"	\$ 46.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	\$ 55.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	\$ 13.00
Telescopis lietsargis	\$ 13.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	\$ 52.00
Puiki suknelė medžiaga	\$ 44.00
Šilkinio aksomo medžiaga suknelė, 3 m.	\$ 66.00
Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 m.	\$ 83.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$ 77.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$ 88.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$ 110.00

Šiuos maisto produktus galima siųsti su rūbais: 1 sv. arbatos 8.50, 1 sv. nescafé – \$ 13.00, 2 sv. pupelių kavos – \$ 15.00 1 sv. šokolado – \$ 7.50, 40 cigarečių – \$ 5.50.

Sudarant siuntinį savo nuostata reikia pridėti \$ 65.00 per – siuntimui. Siunčiame pramogines ir kitokias muzikos plokšteles.

BALTIC STORES & CO.

(Z. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England, Tel. 01 460 2592

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI – MŪSŲ

ATEIK! LIETUVIŲ A.A. (ALKOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENI. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9½% už 90 dienų term. ind.
9¾% už 6 mėn. term. ind.
10% už 1 metų term. ind.
10½% už 2 metų term. ind.
10½% už 3 metų term. ind.
9½% už pensijų planą
9% už namų planą
8% už specialią taup. s-tą
7¾% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 12%
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 12%
2 metų 12½%
3 metų 13%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų... 11%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 39 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryti)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

• TELEFONAI: 532-3400
• 532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 23 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius ... 9%
180-185 d. term. ind. 9¼%
Term. ind. 1 metų 9½%
Term. ind. 2 metų 10%
Term. ind. 3 metų 10¼%
Pensijų s-tą 10%
Spec. taup. s-tą 8%
Taupomąją s-tą 7¾%
Depozitų-čekių s-tą ... 6%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 12%
Mortgičius nuo ... 10½-12½%

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r. - 1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

toronto

• Daif Prano GAILIAUS paroda vyks GALIERI JERMAIN, 33 Hazelton Ave. Toronto, Ont. GEGUŽĖS 22 - BIRŽELIO 12 d.d., 7-10 v.v.
Dailininkas gyvena Paryžiuje ir atvyks į parodą.

• TORONTO "GINTARO" ANSAMBLIS ruošiasi vykti į Britaniją dalyvauti Tarp-tautiniame Folkloro Festivalyje. Dalyvaus 37 gintariečiai-šokėjai, muzikantai ir dainininkai. Jie išvyks liepos mėn. 19 d.

• LIETUVIŲ NAMŲ Socialinės Pagalbos reikalus tvarko Vida Duliūnienė. Jos telefonas- 532-3311.

• KLB TORONTO APYLINKĖS TARYBOS narių informacinis susirinkimas įvyko Lietuvių Namuose gegužės 15 d. Platesnį aprašymą kitame "NL" numeryje.

Susirinkimas truko apie pusantros valandos, buvo gerai suorganizuotas ir praėjo darbingoje nuotaikoje.

VLADO PŪTVIO ŠAULIŲ KUOPA RUOŠIASI 30 m. VEIKLOS SUKAKČIAI

Toronto Lietuvių Namuose rugsėjo 29-30 d.d. vyks Vlodo Pūtvio Šaulių Kuopos 30-ties metų veiklos minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas ir garbės svečias bus VLK p-kas dr. K. Bobelis iš Floridos.

Kanados ir Amerikos šaulių vienetai prašomi atkreipti dėmesį į šį pranešimą ir minėjimo datai neruošti parengimų ir organizuoti jam dalyvauti.

Šaulių dalinių vienetais bus išsiuntinėti oficialūs pakvietimai su smulkesne informacija.

Vlodo Pūtvio Šaulių Kuopos p-kas S. Jokuabaitis yra gabus organizatorius ir darbšti Kuopos valdyba, tačiau jie vieni negali atlikti visų darbų. Šiam uždaviniui reikalinga visų Kuopos šaulių parama darbu aukomis.

Apie šios šventės-minėjimo ruošą vėliau bus daugiau informacijos.

J. Šarapnickas

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Skersai gatvės nuo pensyjinų rūmų, 1691 Bloor St West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE: 487-5591

• Suėjo vieneri metai nuo Jono R. SIMANAVIČIAUS, visuomenės veikėjo, mirties. Ta proga gegužės 19 d. vyko pamaldos Toronto Prisikėlimo bažnyčioje.

• VARANKA Stepas gavo iš Broniaus Kviklio, skaičiusio paskaitą ir atvežusio parodą "Lietuvos Bažnyčios" tema laišką, kuriame dėkoja už aprašymą ir nuotraukas, kurias pats autorius St. Varanka buvo padaręs ir atsiuntęs savaitraščiui "Nepriklausoma Lietuva". Br. Kviklys taip pat jam dėkoja už prisiųstą dokumentinę medžiagą apie jo kalinimą lenkų kalinimuose.

sudbury

• VII-TOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ įvyks š.m. LIEPOS mėn. 1 d. CLEVELAND'e, Amerikoje.

KANADOS lietuvių tautinių šokių grupės ir chorai dalyvaus. Savo aukomis padėkime mūsų šokančiam ir dainuojančiam jaunimui nuvykti į Cleveland'ą. Aukos prašome įteikti Sudburio LB Apylinkės Valdybos nariams. Lauksime.

LB APYLINKĖS VALDYBA

MOTINOS DIENA

Motinos Dienos minėjimą surengė LB Apylinkės Valdyba. Pirmiausia, minėjimo programos pranešėja Jūratė Tolvaishaitė visas motinas ir visus dalyvius pakvietė bendrai vakarienei. Maldą sukalbėjo Petras Venskis.

Visi stalai buvo papuošti gražiomis gėlėmis, kurias motinų garbei dovanojo Gerry Loughed, 252 Regent St., gėlių krautuvės savininkas. Ant stalų taip pat buvo padėtos minėjimo programos, kurias meniškai paruošė Grasė Petrėnienė.

Po vakarienos, minėjimas pradėtas Tautos Himnu. LB Apylinkės V-bos p-kės E. Tolvaishaitė trumpu atidaromuoju žodžiu. Tylos minute pagerbtas mirusių motinų Sudburyje, tėvynėje ir Sibiro tremtyje prisiminimas. Turiningą pa-

6

ELŽĖS JANKUTĖS PAGERBIMO KOMITETO DALIS ATSTOVŲ 1984.IV. 10. Iš kairės: Aldona Jankaitienė, Vytautas Stoškus, Birutė Abramaitienė, Marija Dambarienė, Antanas Firavičius, Ieva Adomavičienė, kun. Povilas Dilys, kun. Jonas Staškus ir Leonas Norvaiša-Girinis. Trūksta posėdyje dalyvavusių: Vyto Kulnio ir Stepono Varankos.

skaitą motinoms skaitė Grasė Petrėnienė.

Meninę muzikos programą akordeonu išpildė Petras Kusinskis, pianinu jo sūnus 9 m. - Justinas Kusinskis.

Antras, ir gerai išmąstytas žodis tėvams - taip pat Grasės Petrėnienės/pas mus Tėvų Dienos minėjimas neruošiamas, todėl paskaitininkė prijungė prie motinų minėjimo; pulki idėja/.

Motinos ir dalyviams buvo parodytos skaidrės iš Šventosios Žemės, Romos, kurios buvo atvežtos iš Romos po šv. Kazimiero 500 metų mirties paminėjimo. Skaidrės rėdė P. Venskis. Motinų prisiminimas baigtas Kanados Himnu.

Antroje minėjimo dalyje vyko turtinga loterija/16 laimikių aukojų Grasė ir Petras Petrėnai, kitus LB A-kės V-bos nariai / Muziką tvarkė Petras Tolvaisha.

Sudburyje gyvenančių lietuvių skaičius žymiai sumažėjo ir dar mažėja, bet tenka džiaugtis, kad tautiniai minėjimai ruošiami, vertinami ir turi gerą pasisekimą dėka

tam pasiaukojusių asmenų.

Šis Motinos Dienos minėjimas sulaukė didelės G. ir P. Petrėnų paramos. Anksčiau ir dabar jie aukoja didesnes sumas Kanados Lietuvių Fondui, Lietuvių Bendruomenei; ypatingai G. Petrėnienė, turėdama meniškumą ir poetinius gabumus, daug padeda tautinėje veikloje. Jie velti lietuvių padėkos ir parbos.

J. K. R. u. č. a. s. • Zigmąs ir Jadvyga LABUCKAI gegužės mėn. 12 d. išvyko ir apsigyvens St. Catharines, Ont. mieste. Ten jie nusipirko namus. Daugeli metų išgyvenusiems Sudburyje, išauginusiems gražią šeimą, daug dirbusiems tautinėje ir šaulių organizacinėje veikloje, vietos lietuvių ir "Maironio" Kuopos šaulių buvo gražiai išleisti, suruoštos gražios lietuviškos išleistuvės. Sekmės gerai įsikurti naujoje vietovėje.

• Joana STANKUTĖ, Sudbury apylinkės gimnazijų sporto rungtynėse 800 metrų bėgime laimėjo pirmąją vietą ir garbės pažymėjimą. Dabar ją siunčia dalyvauti šiaurės Ontario mokyklų sporto varžybose Saul Ste Marie mieste. Joanai sekmes!

J. Kr.

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA Travel

kviečia keliauti kartu

11 DIENŲ LIETUVOJE

LIEPOS 24

RUGSĖJO 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS

LIEPOS 4

SPALIO 2

RUGPJŪČIO 9

GRUODŽIO 19

VIENOS SAVAITĖS

RUGSĖJO 10

SPALIO 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis
Kelionės lydymas patyrusių vadovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus išskietimui
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St.W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

MONTREALYJE ATSTOVAS LIUDAS STANKEVIČIUS

Tel. (514) 669-8834

Kelionių įstaigos registracijos numeris - 2159872

Savininkė - Audronė Našlėnaitė-Simon

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačenas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.

TORONTO, Ont.

M6P 1A5

Visais kelionių reikalais

bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
— Isikūrus nuosavuose namuose —
HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
TALKA
830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%	asmenines paskolas 12 1/2%
santapus 7 1/2%	nekilnojamo turto l.m. 10 1/4%
kasdienes palūkanas 7%	nekilnojamo turto 3 m. ... 12%
už santaupas 9 1/2%	variable 10 1/2%
term. depoz. 1 m. 10%	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda
term. depoz. 3 m. 9 1/4%	Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas
reg. pensijų fondo 9%	
90 dienų depozitus 9%	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

hamilton

KLUBAS "GIEDRAITIS"
KVIEČIA SUSIRINKIMAN
Žūkautojų ir Medžiotojų Klubas GIEDRAITIS kviečia į narių metinį susirinkimą BIRŽELIO 3 d., SEKMADIENĮ, savo šaudyklos patalpose /už Kaledonijos/. Pradžią - 2 val. p.p. Kviečiami visi! nariai!

• DLK ALGIRDO ŠAULIU KUOPA, birželio 24 d., sekmadienį rengia tradicinę gegužinę su įvairia programa. Gegužinė vyks GIEDRAIČIO KLUBO stovyklavietėje.

london, ont.

PASTANGOS ATGAIVINTI ŠEŠTADIENINĘ MOKYKLĄ
Londono Lietuvių Šeštadieninė Mokykla, veikusi nuo 1952 m., turėjo sustabdyti darbą nuo 1983-1984 mokslo metų pradžios, nes tarp kitų priežasčių neatsirado ir mokytojų, kai ilga metis Mokyklos vedėjas sunkiai susirgo ir buvo operuotas.
Tačiau paskutiniu laiku atsirado vilčių, kad nuo 1984-1985 mokslo metų Mokykla

gal vėl pradės veikti. Mokytoja Kristina Jakubaitienė, persikėlusi iš Australijos į Londoną, yra pareiškus, kad sutiktų dirbti Mokykloje Tiesa, ji ir Australijoje yra dirbusi liuanistinėse mokyklose.
Buvęs Mokyklos vedėjas yra parašęs atitinkamus raštus buvusiam Tėvų Komitetui, Parapijos klebonui ir Bendruomenės Apylinkės Valdybai ir prašęs padėti pastangų Mokyklai atgaivinti. Atrodo, kad tai pavyks, ir Londono Separate School Bord'e būtų galima gauti etninės mokyklos teikiamą paramą bei pašalpą. Mieliesiems mokinių tėvams teliktų tik savo vaikučius į Mokyklą leisti...
Mokyklos atgaivinimo reikalais suinteresuotieji galėtų paskambinti mokytojai Kristinai Jakubaitienei tel: 681-4279.
L.E-tas

ottawa

PAGERBIA PROF. A. RAMŪNO - PAMPLAUSKO ATMINIMĄ
Šiemet sueina 10 metų nuo prof. Antano Ramūno - Pampausko mirties. Jis dėstė ilgus metus Ottavos Universitete ir tą sukaktį paminėjo

montreal

Nuotr. Tony's Photo Studio

"NL" Spaudos Baliuje

Pagal eilės tvarką šiemet "NL" Spaudos Balius vyko Šv. Kazimiero Parapijos salėje.
"NL" Valdybos p-kas Juozas Šiaučius atidarė Vakarą, pasveikinęs svečius ir jiems padėkojęs už atsilankymą. Redakcinės Kolegijos vardu tarti žodį ir praveisti programą pakvietė B. Nagienė. Ji kviesdama visus pavasarinei nuotaiškai užbaigė žodį trumpu eilėraščiu. Į sceną pakvietė Vyrų Oktetą ir muz. A. Stankevičių. Ne kartą linksminę dainomis Spaudos Balius metu šie veteranai dainininkai mieliai dainavo, prisidėjus prie jų ir jaunesiems, lyg metai nebūtų prabėgę. Gyvai ir lengvai jiems akomponavo muz. A. Stankevičius. Po 3-jų dainų scenoje pasirodė mūsų sol. Gina Čapkauskienė, kuri, nežūrint ir savo pripildytos dienvartarkės, mieliai sutiko padainuoti. Jai akomponavo M. Roch. Gražiai atliko 2 dainas ir 2 arijas.
Vyrų Oktetas užbaigė programą 4-iomis dainomis, kurių paskutinė - tradicinė - romantiška "Skinsiu raudoną rožę".
Visi scenos menininkai susilaukė karštų aplodismentų ir gaila, kad jų neišgirdo daugiau svečių... So-lištė, akomponiatorė buvo apdovanotos korsažais; gavo dovanų ir Vyrų Oktetas su savo pianistu.
J. Šiaučius visų vardu širdingai padėkojo programos atlikėjams-atlikėjoms ir pakvietė visus vakarienės. Vakariene buvo tikrai neeilinė, ypatingai gražiai ir skaniai paruošta. Vyriausieji šeiminkai - šefai buvo viems žinomieji J. ir St. Rimeikių dukros su savo 2 draugėmis ukrainietėmis. O ir pati šeiminkė užmesdavo ne kartą rūpestingą akį į patarnavimą. Visos dirbo išsijusios ir vikrios. Joms nuoširdus ačiū.
Maloniai grojo orkestras TRIMITAS, vadovaujamas jaunojo Rimeikio. Šokių konkursą pravedė B. Nagienė, komisiją sudarė J. Piečaitis, S. Piečaitienė ir Vilija Bulotienė.
Buvo nemažai gerai šokančių. Komisija paskyrė trofėjus už valsą - Z. ir P. Valinskams, už tango - V. Murauskui ir Z. Urboniui, už diską - R. Bulotai ir
Dovanų paskirstymą ir mažosios loterijos traukimą patyrusiai suorganizavo ir tvarkingai pravedė Augustinas Mylė, talkininkaujant S. Skučienei, K. Kriščiukaitienei, Alb. Urbonui, J. Paškevičiui, Julijai Adamonytei.
Pagrindiniai baro patarnautojai buvo R. Pališaitis ir J. Asipavičius, p. Pališaitienė talkininkavo bilietų kais; vadovavo Jonas Adomonis.
Spaudos staliuką aptarnavo ir dovanų paskirstymo kuponais aprūpino Jonas Paškevičius, Vyta. Barauskas, talkininkavo L. Balaišis.
Vakarą-Balių nuoširdžiausiai planavo, daug rūpesčio ir darbo padėjo visi čia suminėti, ir visa eilė kitų asmenų. Atsilankiusieji svečiai buvo tikrai labai patenkinti ir programa ir vaišėmis, ir loterija ir muzika, ir tikrai malonia nuotaika.
Daugelis pasinaudojo patokia proga per šį vakarą, ir atsiskaityti už laikraščio prenumeratą.
Antanas Laurinaitis gaudė įdomesnius momentus su savo aparatu.
MIELIEJI SKAITYTOJAI, prašome visų, kurie dar neturėjote progos ar užsimiršote užsimokėti šių metų "NL" prenumeratą - paskubėti. DĖKOJA ME!

Jaunieji Marija Kazlauskaitė ir Anthony Laidendorf iš Belgijos po sutuoktinių Montrealyje.
Nuotr. Tony's Photo Studio

savo kopylėje Ottavos Universitetas gegužės 11 d. Akademini minėjimas numatytas ši rudenį.
Velionės našlė dr. Marija Ramūnienė šio dešimtmečio proga paskyrė \$1.000 stipendiją Illinois Universiteto studentui - tai, rašantiems disertacijas, kuriose būtų

nagrinėjamos prof. Ramūno visuotinio žmogaus ugdymo idėjos.
Ji taip pat paskyrė auką LK Mokslo Akademijai - \$1.000; "TŽ", kur velionis buvo bendradarbiavęs, ji paskyrė \$ 200, - ir Anapilio Kapinėms - \$100.

Kairėje dainuoja Montrelio Šeštadieninės Mokyklos mokiniai Motinos Dienos minėjimo proga. Dešinėje deklamuoja Gloria Zabelaitė ir Andrius Valkauskas. Nuotrauka R. Otto.

Dino VALYKLA
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143
7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146
2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle
Seriusias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.
1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.
SUTAUPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI
Tel. 845-2912 **EMBASSY FUR**

LAIKOTVIMIO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave
Chateauguy, Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

PARENGIMAI

o BIRŽELIO 13 d., TREČIA-DIENI, 7 val. v. Dominion Square ir Queen Mary of The World Katedroje - BIRŽE - LIO TRĖMIMU MINĖJIMAS.

• L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA rengia JONINES birželio 24 d., sekmadienį, AV Parapijos Salėje.

• BALTIEČIŲ STUDIJŲ DIENOS /AABS/ vyks Montrealio Universitete BIRŽELIO 14-16 d.d. Platesnės informacijos teikia dr. Milda Danytė tel: 481-3971.

• SKUČIENĖ Sofija išvyko aplankyti savo dukters ir Arūno Šlekų šeimą Kanados Vakaruose

• LADYGA Jonas dalyvauja su 2 savo išradimais Place Bonaventure "Innovation-Quebec" išradėjų sekcijoje. Paroda vyksta nuo GEGUŽĖS 24 d. iki 31 d. Atidaryta nuo 10 val. r. - 10 val. vakaro.

• BIRŽELIO 13 d. Baltų Federacija rengia BIRŽELINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMĄ, Dominion Square, trečiadienį, 7 v.v. bus padėtas vainikas prie žuvusiems kariams paminklo, po to Katedroje pamaldos, kurioms vadovaus kun. J. Kubilius. Giedos ir Montrealio Lietuvių Choras. Šiemet minėjimui vadovauja lietuviai. Visi tautiečiai raginami atvykti.

• DREŠERIAI Alma ir Petras su savo dviem vaikais atostogavo Floridoje pas tėvus G. ir Vl. Drešerius.

• LIETUVIŲ PORA NORI PIRKTI NAMĄ 3-ju LaSalle arba Verdune. Skambinti į "NL" redakciją tel: 366-6220 arba po 6 val. v. - 366-1611.

• STANKEVIČIUS Liudas su žmona išvyko atostogų į Australiją.

DĖMESIO!

PRATĖSIAME VAIKŲ PLOKŠTELĖS PIEŠINIŲ KONKURSA.

Skelbtas vaikų pasakų plokštelės piešinių konkursas, pagal pageidavimą, pratęsiamas iki birželio mėnesio pabaigos. Piešinius siųsti:

"VILNIUS" RECORDS 2127 rue Guy, Montreal, P.Q. H3H 2L9

BIRŽELIO TRĖMIMU MINĖJIMAS

IVYKS

BIRŽELIO 13 d. TREČIADIENI, 7 val. v.

DOMINION SKVERE

- 7 val. vak. VAINIKO PADĖJIMAS
- KALBĖS - David KILGOUR-Federalinės Valdžios Parlamento narys
- 7:30 v.v. MARY QUEEN of the WORLD KATEDROJE ekumeninės mišios

Giedos MONTREALIO LIETUVIŲ CHORAS, dir. muz. A. STANKEVIČIUS, vargonais gros mme M. ROCH

RENGIA: KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA

PRAŠOME VISAS ORGANIZACIJAS BEI VISUOMENĘ GAUSIAI DALYVAUTI

MONTREALIO LIETUVIŲ CHORAS SU DIRIGENTU MUZ. A. STANKEVIČIUM

• RAUDONOJO KRYŽIAUS 1:30 iki 3:30 val. p.p.; birželio 5 d. - Royal Bank of Canada Auditorijoje Place Ville Marie nuo 9:30 val. r. iki 4:30 val. p.p.; birželio 6 d. - Mirabel Aėjoje, VII-tame aukšte nuo 9 val. ryto iki 12 val. ir nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.

DR. J. MALISKA
DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 488-8528

Philip A. Sulginski
D.D.S.

Dental Surgeon Chirurgien-Dentiste
3606 RUE CENTRALE, SUITE 209
VILLE LASALLE, QUEBEC H8P 1N5
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.I.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q.
H3B 2G2 Tel.: (514) 871-1430

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

103 Fieldfare, Beaconsfield, H9W 4W9
Res. TEL.: 697-2261

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

Tel. 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

ŽIEMAI BAIGIANTIS
JŪSŲ KAILIAI SAUGOMI
SPECIALIOSE ŠALDOMOSE
PATALPOSE DABAR YPATINGAI
PAPIGINTOMIS KAINOMIS...
PASINAUDOKITE PROGA!

1449 rue St. ALEXANDRE, suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonas 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

*DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$ 1,000.00
1 metų 10. %
Terminuoti indėliai
1 metų 9.5 %
180 - 364 d. 9 %
30 - 179 d. 8.5 %
Trumpalaikius indėlius
už \$ 20,000 ir daugiau
Taupomos saskaitos:
Specialios 7.25 %
Su draudimu 7 %
Čekių saskaitos 5 %

Nekilnojamo turto,
Asmeninės ir
Prekybinės.

Paskolos mirties
atveju apdraustos
iki \$ 10,000

VISI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve

3907 A Rosemont

Pirm., Antr. Treč. 9:00 - 3:00
Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00
Penktadieniai 10:00 - 6:00

4:00 - 8:00
2:00 - 6:00

Sekmadieniai nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽĖS 15 d.
1475 De Seve ir Sv. Kazimiero par. salėje: 10:30 - 12:30

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ
REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTURA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

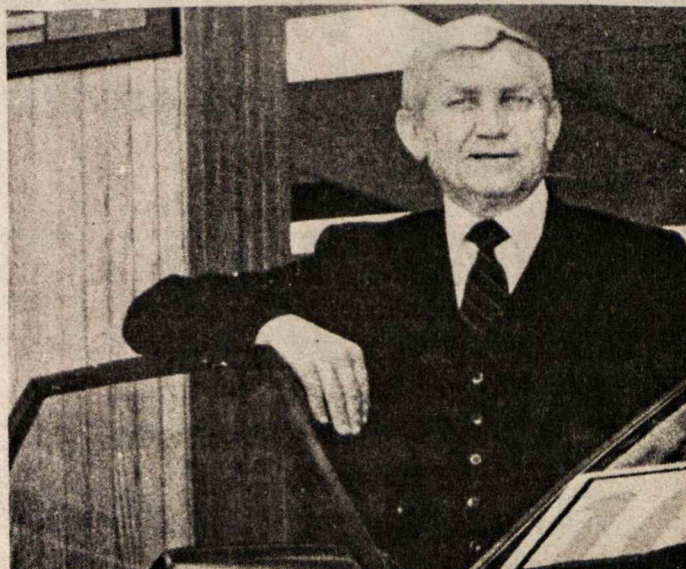
Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391